

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 4.Pf.20.493/2023/8.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Bálint, Kállai és Kende Ügyvédi Iroda – ügyvéd neve¹ ügyvéd
ügyvéd címe¹

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű alperes

I.r. alperes címe

II.r. alperes II. rendű alperes

II.r. alperes címe

I.r. alperes Ügyvédi Iroda III. rendű alperes

III.r. alperes címe

Az alperesek képviselője:

ügyvéd neve² Ügyvédi Iroda – ügyvéd neve² ügyvéd az I-III. rendű alperesek képviselőjében
ügyvéd címe²

A per tárgya: kártérítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 21.P.21.784/2022/24.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes, I-III. rendű alperesek

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a per fő tárgya tekintetében helybenhagyja, míg az elsőfokú perköltségre vonatkozó részében részben akként változtatja meg, hogy a felperest a II. és III. rendű alperesek mint egyetemleges jogosultak javára kötelezi 2.000.000 (kétmillió) forint + áfa összegű, továbbá az I. rendű alperes javára 2.000.000 (kétmillió) forint összegű perköltség megfizetésére.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint + áfa, valamint 106.665 (egyszázhatvanöt) forint, a II. és III. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 500.000 (ötszázezer) forint + áfa, továbbá 213.330 (kétszázharminháromezer-háromszázharminc) forint másodfokú részperköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes a módosított keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni a II. és III. rendű alperest 757.268.780 forint és 2022. január 13-tól számított késedelmi kamatai megfizetésére, arra az esetre pedig, amennyiben a III. rendű alperestől a követelés behajthatatlan, az I. rendű alperes kötelezését kérte ugyanezen összeg és kamatai megfizetésére.

[2] Az alperesek a kereset elutasítását kérték, elévülési kifogást is előterjesztettek, vitatták a felperes keresetének jogalapját. A III. rendű alperes felelőssége körében a megbízás ingyenességére és a Ptk. 6:147. §-ára hivatkozott.

[3] Az elsőfokú bíróság az ítéletben a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek egyetemlegesen 1.270.000 forint perköltséget, melyből 270.000 forint az általános forgalmi adó összege.

Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a III. rendű alperes vezetője az I. rendű alperes, az I. rendű alperes útján a III. rendű alperes a Személy1 családnak, mely család cégcsortjának tagja a felperesi cég is, amelynek ügyvezetője Személy1, jogi ügyeket intézett. A felperes 2016. évben meg kívánta szerezni az eladásra kínált cég1 (a továbbiakban: Zrt.) 80%-os arányú részvényeit, így megbízta a III. rendű alperest a részvénycsomag megvásárlásával kapcsolatos eljárásban, a vételi tárgyalásokon az alkufolyamatban való képviseletére, illetőleg a részvénycsomagra vonatkozó vételi ajánlat készítésére. A III. rendű alperes részéről eljáró I. rendű alperes tárgyalásokat folytatott a Zrt. részvényeseivel és elkészítette, 2016. augusztus 26. napján a felperes ügyvezetőjének emailben megküldte a vételi ajánlatot, amelyet a felperes a Zrt.-nak kiküldött. A vételi ajánlatot 2016. augusztus 31. napjáig tartotta fenn. 2016. szeptember 27-én írásban kapott értesítést a felperes az eladásra kínált részvénycsomag egyik tulajdonosától, hogy a többségi tulajdonosok döntése értelmében a részvényeladási szándékukat elhalasztják. A II. rendű alperes 2016. október 3. napján került bejegyzésre a cégjegyzékbe, amelynek tulajdonosa, ügyvezetője az I. rendű alperes ismerőse. Ezt követően a II. rendű alperes 2017. május 25. napjától hatályos cégnyilvántartási adat szerint minősített többségű befolyást szerzett a Zrt.-ban a részvénycsomag megvásárlásával. Az I. rendű alperes tulajdonában és ügyvezetése alatt álló Kft. 2018. augusztus 15-én megvásárolt a Zrt.-tól három ingatlant. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a 2016. augusztus 26-i vételi ajánlat végső szövegváltozata elkészítésére való megbízásból kitűnik, hogy azt Személy1 mint a felperes törvényes képviselője adta, a felperesnek állt szándékában részvénycsomag megszerzése. Az I. és a III. rendű alperes, valamint a felperes arról egyezően nyilatkozott, hogy a megbízás 2016. augusztus 29-ig fennállt, a felperes előadása szerint a részvényvételi ajánlattételhez vezető tárgyalások lefolytatásával a vételi ajánlat kidolgozásával bízta meg az I. rendű alperes útján eljáró III. rendű alperest, de végső soron az ingatlanok megszerzése volt a cél. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a megbízási szerződés írásba foglalása nem történt meg; a felek által egyezően előadott, a bíróság által kétségbe nem vont módon az I. rendű alperes útján eljáró III. rendű alperes az alkufolyamatban való képviselet vételi ajánlat elkészítése körében eleget tett a megbízásból folyó főkötelezettségének. Az elsőfokú bíróság az Ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Ütv.) 23. § (2) bekezdése és ezzel egyező új ügyvédi törvény 29. § (1) bekezdése alapján az ügyvédi megbízást írásba kell foglalni, de ennek elmaradása a megbízás érvényességét nem érinti, azonban a megbízás tartalmának bizonyítása a megbízottat terheli. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy ennek megfelelően az I-III. rendű alpereseket terhelne annak bizonyítása, hogy a megbízás 2016. augusztus 27-ét követően milyen tartalommal állt fenn. Az I. és III. rendű alperes a megbízás fennálltát vitatta, nemleges bizonyításra nem kötelezhetők, ezért megítélése szerint a felperes érdekében állt annak elfogadása, hogy az általa elmondott tartalommal 2016. augusztus 29. után is fennállt a megbízási szerződés. Utalt a felperesi törvényes képviselő nyilatkozatára, azonban a felperes a megbízás 2016. augusztusát követő tartalma tekintetében megtett tényállításai alátámasztására bizonyítási indítványt nem tett, bizonyítékot a perfelvétel lezárásáig nem csatolt. A megbízásnak a felperesi vétel ajánlat visszautasítását 2016. augusztus 29-ét követő fennállása így nem nyert bizonyítást. Az elsőfokú bíróság ezt követően az elévülési kifogást vizsgálta. Az elévülés körében tett tényelőadások bizonyítása alperesek érdekkörébe esett. Az alperesi nyilatkozatok valóságtartalma felől az elsőfokú bíróságnak kételye támadt, ezért a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján nem fogadta el valónak azt a tényt, hogy a Zrt. és a II. rendű alperes 2016. október 5. napján kötötték meg a részvényvásárlási szerződést. Ezért a Ptk. 3:13. § (2) bekezdése alapján a cégnyilvántartás közhitelességének elvére tekintettel az elévülés kezdő időpontjaként a változás cégnyilvántartásba való bejegyzés hatályának időpontját 2017. május 25. napját vette figyelembe. A felperes az I. és a II. rendű alperessel szemben 2022. január 13. napján terjesztette elő keresetét, keresetváltoztatással, a III. rendű alperesre is kiterjesztve a keresetét,

2022. szeptember 14. napján élt. Így a Ptk. 6:22. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperes követelése a III. rendű alperessel szemben elévülési határidőn túl került előterjesztésre, ezért az elévült. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy az I. rendű alperes felelőssége mögöttes felelősség, ami azt is jelenti, hogy amennyiben a III. rendű alperessel szemben a követelés elutasításra kerül, úgy az I. rendű alperes sem marasztható, helytállási kötelezettsége kiüresedett, ezért az I. és III. rendű alperesekkel szemben elutasította a keresetet. A II. rendű alperessel szemben az elévülés nem következett be, így érdemben vizsgálta a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet. Rámutatott, hogy a felperes a II. rendű alperessel szembeni keresetét szerződésen kívüli kártérítési felelősségre alapította azon az alapon, hogy a II. rendű alperes haszonszerzési céllal összejátszott az I. és III. rendű alperessel. A felperest kijátszva akarták megszerezni az ingatlanokat, ezzel neki kárt okozva és megsértve a Ptk. 1:4. § (1) bekezdését. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a II. rendű alperes a perben nem álló Zrt. részvényesektől szerezte meg a minősített befolyást biztosító részvénytársaságot, majd a Zrt. 2018. augusztus 15. napján elidegenítette három ingatlanát az I. rendű alperes mint magánszemély tulajdonában és ügyvezetése alatt álló Kft.-nek. A bizonyítás a felperest terhelte. Az általa megjelölt kár: az ingatlanoktól való elesés következtében elmaradt nyeresége és az állított károkozó magatartások: a részvénytársaság megvétele, továbbá a Zrt. három ingatlanának az eladása között hiányzik az összefüggés. Rámutatott, hogy a II. rendű alperes önálló jogi személy, amely a Zrt. részvényeseivel kötött szerződés alapján szerezte meg a Zrt.-ban minősített többségi befolyást biztosító részvénytársaságot, majd közvetetten döntött az általa többségi tulajdonosként tulajdonolt cég három ingatlanának eladásáról. A szerződéseket a szerződési szabadság elve alapján kötötték meg, arra pedig adat nincs és következtetés így nem vonható, hogy a felperes szerezte volna meg a részvénytársaságot, illetve az ingatlanokat, mivel a Zrt. ingatlanjainak megszerzése nem a felperes egyoldalú jognyilatkozatán alapult volna. Utalt arra is, hogy a II. rendű alperes felperes által sérelmezett magatartásai, a részvény-adásvételi és ingatlan-adásvételi szerződések önmagukban jogszerű cselekmények, így a felperest megillető, a II. rendű alperest a részvénytársaságban és/vagy az ingatlaneladásban korlátozó jogilag védett érdek hiányában a károkozó magatartás jogellenessége sem volt megállapítható a Ptk. 6:520. § (1) bekezdés d) pontjára tekintettel. A felperes által megjelölt Ptk. 1:4. § (1) bekezdése pedig olyan generálklauzula, amely nem alkalmas a deliktális felelősség körében a jogellenesség törvényi tényállási elemeinek kitöltésére. Így jogellenesség és okozati összefüggés hiányában a II. rendű alperessel szembeni keresetet is elutasította. A bizonyítási indítványokat mint sürgősségi indítványokat mellőzte, a perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdés szerint határozott.

[4] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára kötelezését kérte a Pp. 381. § szerint, másodlagosan a bizonyítás lefolytatását és alperesek kereset szerinti marasztalását indítványozta. Az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését tévesnek és hibásnak tartotta. A felek között az nem volt vitatott, hogy közte és a III. rendű alperes között ügyvédi megbízási szerződés jött létre, amely nem került írásba foglalásra és tényvázlat sem került felvételre, ezért a III. rendű alperesnek kellett volna azt bizonyítania, hogy ehhez az elismerő közös nyilatkozathoz képeset megszűnt, megszűntetésre került a megbízási jogviszony. Nem a felperesnek kellett volna bizonyítani a jogviszony további fennállását, hanem a jogviszony megszűnésének igazolására kellett volna felhívni a III. rendű alperest. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság egyoldalúan félreértelmezte a felperesi törvényes képviselő által előadottakat, továbbá a felperesi periratokban a megbízási jogviszony további fennállására vonatkozó nyilatkozatokat nem vette figyelembe. A törvényes képviselője nyilatkozatára hivatkozva állította, hogy közte és a III. rendű alperes között létrejött ügyvédi megbízási

jogviszony 2016. augusztus 29., azaz az első ajánlat el nem fogadását követően is fennállt. Itt hivatkozott a jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozatokra, amelyekből megítélése szerint következik, hogy a felperes sem 2016-ban, sem 2017-ben nem tekintette megszüntnek sem a részvények, sem az ingatlanok megszerzésére vonatkozó megbízását, a megbízási jogviszonyt nem mondta fel, nem szüntette meg, az alpereseknek kellett volna bizonyítaniuk az ezzel ellentétes állításukat. Mindebből az is következik, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés kezdő időpontját tévesen állapította meg, mivel nem a részvények adásvételéhez, hanem az ingatlanok 2018. augusztus 15-i adásvételéhez, illetve a felperes erről való tudomásszerzéséhez kötődik. Ehhez képest pedig a kereset nem évülhetett el. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a tényállás felderítési kötelezettségét, nem folytatta le megfelelően a bizonyítási eljárást. Rámutatott, hogy a II. rendű alperes egyediesített előadást a keresetre nem tett és meghallgatására sem került sor. A felperes által indítványozott tanúk meghallgatását sem foganatosította, így megfosztva őt a bizonyítás lehetőségétől. Hivatkozott még az I. rendű alperesi előadás periratokkal való ellentmondásosságára. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta az I. rendű alperessel kapcsolatos anyagi pervezetést figyelemmel arra, hogy nem pusztán III. rendű alperes törvényes képviselőjeként perelte, hanem alperesi minőségben mint természetes személy is szerepelt az eredeti keresetben. Az egész per arról szól, hogy III. rendű alperesi ügyvédi minőségben megszerzett információkkal élt vissza I. rendű alperes mint magánszemély, aki mint cégtulajdonos és ügyvezető is megjelenik. Így az I. rendű alperes szerepének vizsgálata nem korlátozható a III. rendű alperessel kapcsolatos mögöttes felelősség vizsgálatára. Utalt az I. rendű alperes ellentmondásos nyilatkozataira. Ezt az „entitás-kavarodást” az anyagi pervezetés körében fel kellett volna oldania a bíróságnak, de mindenképpen tisztáznia kellett volna. Mindezen túlmenően a perköltséget is túlzottnak tartotta, annak további mérséklését kérte.

[5] Az alperesek a fellebbezésükkel az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését támadták. Elsődlegesen a perköltség összegét alperesenként 3.000.000 forint + áfa összegre kérték felemelni. Másodlagosan fejenként 1.000.000 forint + áfa összegre. Ezzel összefüggésben fellebbezéssel támadták az elsőfokú ítélet [40] bekezdése perköltségre vonatkozó indokolását is. A Pp. 34. § (1) és (2) bekezdése, 80. §-a, a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 1. § (1) bekezdése, 3. §-a, 2. §-a rendelkezései felhívásával rámutattak, hogy a jogi képviselettel felmerült költségek a felet mint a per önálló alanyát, nem a feleket egyetemlegesen illetik meg. Az egyetemlegesség Pp. 87. § (1) bekezdése szerinti feltételei nem állnak fenn, az elsőfokú bíróság az IM. rendelet fél fogalmának téves értelmezésével jutott arra a megállapításra, hogy a felperest terhelő ügyvédi munkadíj az alpereseket közösen, vagyis egyetemlegesen, nem személyenként illeti meg. Az ítélet indokolását hiányosnak tartották abból a szempontból, hogy az nem jelöli meg, hogy min alapul az egyetemleges jogosultságuk a perköltség tekintetében. Rámutattak, hogy az ügyvédi munkadíj iránti igényt külön, önállóan terjesztették elő. Jogi képviselőjük több alperest képviselt, még azonos jogi érdek, jogi álláspont esetén is szükséges az önálló kapcsolattartás, a perbeli nyilatkozatok egyeztetése, a pertaktika kialakítása. Tévesnek tartotta, hogy 1/3-1/3-1/3 arányban lennének jogosultak az alperesek a megítélt perköltségre. Hivatkoztak az általuk csatolt költségjegyzékben felszámított ügyvédi munkadíjra. Ehhez képest az elsőfokú bíróság által megítélt ügyvédi munkadíj alperesekre lebontva a felszámítottnak a 3,4%-a. A pertárgyértékhez számított ügyvédi munkadíjhoz viszonyítva pedig csak 0,04%-a, ebből arra vontak következtetést, hogy az elsőfokú bíróság a pertárgyértéket egyáltalán nem vette figyelembe az ügyvédi munkadíj összegének meghatározásánál. Hivatkoztak eseti döntésre, továbbá a jogi képviselő által benyújtott ellenkérelemre, ellenkérelem-változtatásra és előkészítő iratra, továbbá a három tárgyalásra. Azt nem sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság

az IM. rendelet 3. § (6) bekezdésében biztosított mérlegelés lehetőségével élt, azonban megítélésük szerint a mérsékelt perköltség a pertárgyérték fél százalékát sem éri el, amely nyilvánvalóan okszerűtlen és jogsértő mérlegelés eredménye. Utaltak még a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2004. Ajánlás IV. pontjában rögzítettekre. Az általuk felhívott jogszabályhelyek helyes értelmezése alapján az ügyvédi munkadíj alpereseket személyenként illeti meg. Erre is figyelemmel a másodlagos fellebbezési kérelmük szerinti 1.000.000-1.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj mint perköltség megilleti őket.

[6] Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult. Hangsúlyozták, hogy a felperes fellebbezése kizárólag eljárási szabálysértéseket jelölt meg, anyagi jogszabálysértést nem. Így a másodlagos fellebbezési kérelem alaptalan, anyagi-jogi felülbírálatra nem kerülhet sor. A Pp. 369. §-ban meghatározott felülbírálati okra a felperes fellebbezésében nem hivatkozott. Kiemelték, hogy a felek között nem volt vitás az ügyvédi megbízási szerződés tartalma és annak megfelelő teljesítése a III. rendű alperes részéről. Miután a III. rendű alperes teljesített, a szerződés megszűnésének külön bizonyítása nélkül is megállapítható, hogy a megbízási szerződés a Ptk. 6:3. § a) pontja értelmében megszűnt. A felperesnek kellett bizonyítania azon állítását, hogy a megbízási jogviszony a III. rendű alperessel 2016. augusztus 29-ét követően is fennállt. Nemleges bizonyítás miatt alperesek sikerrel nem bizonyíthattak. Sételmezték, hogy a felperes a törvényes képviselő személyes meghallgatása során tett nyilatkozatait bizonyított tényként jelöli meg, továbbá szöveggörnyezetéből sem következik az az értelmezés, amit annak a fellebbezés kíván adni. Hangsúlyozták, hogy a felperes 2016. augusztus 29-i elutasító választ követően olyan aktív cselekvést nem tanúsított, amely a részvények további megszerzésére irányult volna, és ahhoz igénybe vette volna a III. rendű alperes eljárását a megbízási jogviszony fenntartásával. A Pp. 267. § és 230. § (1) bekezdése felhívásával rámutattak, hogy az elsőfokú bíróság nem volt köteles a II. rendű alperes törvényes képviselőjét meghallgatni. Kiemelték, hogy a felperes keresetének II. rendű alperessel szembeni tényállítási hiányosak voltak. Megítélésük szerint az ítélet hatályon kívül helyezésének lehetősége eljárási szabálysértés hiányában nem merülhet fel, míg az anyagi felülbírálat gyakorlásának törvényi feltételei nem állnak fenn. A kártérítés körében kifejtették, hogy a Ptk. 6:142. § alkalmazásához felek között szerződéses jogviszonynak kell fennállnia, és meg kell jelölni azon szerződéses rendelkezéseket is, amelyeket megszegett a fél és amellyel okozati összefüggésben keletkezett a kár. Előadásuk szerint a felperes nyilatkozatot nem tett arra vonatkozóan, hogy a megbízási szerződés mely rendelkezéseit szegte meg a III. rendű alperes. Nem jelölt meg olyan szerződéses rendelkezéseket, amelyekből származó valamely kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradását jelentenék a III. rendű alperes sérelmezett magatartásai, így szerződésszegése nem állapítható meg, ezért hiányzik a kártérítési felelősség egyik eleme. A perköltség vonatkozásában fenntartották a fellebbezésükben foglaltakat. Rámutatva arra is, hogy a felperes nem adta indokát mely okból kéri a perköltség csökkentését.

[7] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az alperesi fellebbezés elutasítását kérte megalapozatlansága okán, valamint a fellebbezése szerint kérte a perköltség mérséklését. Hangsúlyozta, hogy az alperesek az elsőfokú eljárás során nem tettek külön nyilatkozatot, a II. rendű alperes külön nem is nyilvánult meg, míg az I. és III. rendű alperesek lényegében azonos képviselővel azonos nyilatkozatot tettek.

[8] A felperes fellebbezése nem, az alperesek fellebbezése részben alapos.

[9] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 376. § (1) bekezdés alapján – a felek tárgyalás tartása iránti kérelme hiányában – a fellebbezéseket tárgyaláson kívül bírálta el.

[10] A felek közötti jogvita a rendelkezésre álló tények, bizonyítékok alapján, további bizonyítás nélkül, érdemben elbíráható volt, ezért a másodfokú bíróság is mellőzte a további bizonyítást mint szükségtelent. Ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére sem volt alap.

[11] A felperes azon károkozó magatartásra alapította az alperesekkel szembeni keresetét, hogy az I. és a III. rendű alperes bennfentes információja alapján vásárolta meg a II. rendű alperes azt a részvénycsomagot, amit ő szeretett volna, majd az I. rendű alperes cége azon ingatlanokat, amelyeket ő elsősorban a részvénycsomagok által kívánt volna megszerezni és jövedelemszerző céllal üzemeltetni. A kára bekövetkezését abban jelölte meg, hogy az üzletek nem kerültek hozzá, azokat nem tudta jövedelemszerző céllal üzemeltetni. Így a kár (az elmaradt vagyoni előny) bekövetkezésének az időpontja, legkorábban az az időpont, amikor a felperes által elérni kívánt gazdasági cél (az üzletek üzemeltetése) végérvényesen megghiúsult. Ez pedig a részvénycsomag értékesítését követően az új részvényes ingatlanértékesítése, amely a felperes által megjelölt 2018. augusztus 15. napján következett be. A felperest az ingatlanok más részére történő elidegenítése ekkor zárta el végérvényesen azok remélt hasznosításától, mivel immár nemcsak részvényvásárlás, hanem ingatlan adásvétel útján sem szerezhette meg azokat. Ezért kára legkorábbi esedékességi időpontja [Ptk. 6:532. §], és ezzel együtt az elévülési idő kezdete [Ptk. 6:22. § (2) bekezdés] 2018. augusztus 15. napja, amiben maga a felperes is megjelölte az elévülési idő kezdetét. A felperes a keresetét 2022. január 13. napján, illetve a III. rendű alperessel szemben 2022. szeptember 14. napján terjesztette elő. A felperes így az elévülési időn belül terjesztette elő valamennyi alperessel szemben a keresetét. Ezért valamennyi alperessel szemben érvényesíthette kárigényét bírósági úton, amire figyelemmel érdemben kellett elbírálni a kereset megalapozottságát.

[12] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helytállóan állapította meg, hogy a felperes és a III. rendű alperes között ügyvédi megbízási szerződés jött létre, az I. rendű alperes ügyvédi tevékenységével arra, hogy a részvények megvétele lehetőségének feltárását, a részvény vételi ajánlathoz vezető tárgyalások lefolytatását és a vételi ajánlat elkészítését végezze el. A felperes előadása szerint nem volt állandó ügyvédi megbízása a III. rendű alperessel, hanem egy-egy konkrét tevékenység elvégzésére jött létre szóban, utólagos elszámolás mellett az ügyvédi megbízás közte és a III. rendű alperes között, az I. rendű alperes eljárása mellett. Így jött létre szóban a felperes részvényvásárlási céljára tekintettel a fentiek szerinti eljárási kötelezettség mellett az ügyvédi megbízási szerződés. Tényként volt megállapítható, hogy az I. rendű alperes a vételi ajánlatot elkészítette és 2016. augusztus 26-án elküldte a felperes ügyvezetőjének, amelyet a felperes küldött meg az eladónak. A vételi ajánlatát 2016. augusztus 31. napjáig tartotta fenn, amelyet végül az eladó visszautasított. E visszautasítást követően az nem volt bizonyított, hogy a

felperes további ügyvédi tevékenység elvégzésével bízta volna meg a III. rendű alperest az I. rendű alperes útján. Helytállóan hivatkoztak arra az alperesek, hogy ennek következtében a megbízási szerződés a Ptk. 6:3. § a) pontja értelmében a III. rendű alperes teljesítése következtében megszűnt. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a felperes és az I. rendű alperes között a vételi ajánlat elutasításának közlésén túlmenően további feladat a részvény, illetve ingatlanvásárlás tárgyában, konkrét, a felperes részére, illetve javára végzendő ügyvédi tevékenység szóba sem került. Az elsőfokú bíróság az ekkor hatályos Ütv. rendelkezéseinek felhívásával helytállóan állapította meg és tájékoztatta a perfelvételi tárgyaláson a feleket, hogy a megbízási szerződés tartalmának bizonyítása a megbízottat, III. rendű alperest terhelte. A megbízási szerződés megszűnését követően azonban annak bizonyítása, hogy a megbízási szerződés továbbra is fennállt, illetve új/további megbízást kapott a felperestől a III. rendű alperes, azaz új megbízási szerződés jött létre, a felperes bizonyítási érdekkörébe tartozott. Az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése nem volt hibás. További anyagi pervezetés szükségessége nem merült fel, figyelemmel arra is, hogy a kártérítési felelősségre alapított kereset tárgyában a kártérítési felelősség feltételeinek fennállása bizonyítása körében a bizonyítási teher megoszlása nem volt a felek között vitatott.

[13] A felperes kétséget kizáró módon az I. és III. rendű alperes tagadásával szemben nem bizonyította, hogy 2016. augusztus végét követően közte és a III. rendű alperes között fennállt ügyvédi megbízási szerződés, a megszűnt megbízási szerződést követően új ügyvédi megbízási szerződés jött létre. E bizonyítás hiányában az alperest már nem terhelhette annak bizonyítása, hogy mi volt e - létre nem jött - szerződés tartalma.

[14] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az I. rendű alperes felelőssége mögöttes.

[15] A felperes az I. és III. rendű alperessel szemben szerződésszegésre alapítottan terjesztette elő kártérítési követelését. Az ügyvédi megbízási szerződés 2016. augusztus végéig állt fenn a szerződő felek között. A felperes nem bizonyította, hogy a III. rendű alperes - illetve az eljáró I. rendű alperes - megszegte az ügyvédi megbízási szerződést. Az ügyvédi megbízási szerződés teljesedésbe ment, a vételi ajánlat megírásával és felperes részére átadásával. Az ügyvédi megbízási szerződéssel okozati összefüggésben a III. rendű alperes oldalán nem volt megállapítható jogellenes magatartás. Jogellenes, szerződésszegő magatartás hiányában a szerződésszegésre alapított kártérítési kereset nem lehetett megalapozott.

[16] 2016. augusztus végét követően a felek között nem volt hatályos megbízási szerződés, így megbízási szerződésből eredő kártérítési felelősség nem is merülhetett fel. A felperes szerződésen kívüli károkozásra alapítottan nem terjesztett elő keresetet az I. és III. rendű alperesekkel szemben, így azt a bíróság nem vizsgálhatta. Nem volt az sem bizonyított, hogy az I. rendű alperes az ügyvédi megbízás körében tudomására jutott, titoktartási kötelezettsége körébe tartozó információt adott ki harmadik személynek. Ilyenre maga a felperes sem tett konkrét tényállítást. A Pp. 170. § (2) bekezdés c) pontja alapján a felperesnek kellett megjelölnie a kereseti kérelmét megalapozó tényeket, míg a d) pont alapján az érvényesíteni kívánt jogot, a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés

levezetésére vonatkozó jogi érvelést. A felperes által a fellebbezésében hivatkozott entitás kavarodás nem volt értelmezhető. A felperes egyértelműen ügyvédi megbízási szerződés megszegésére alapítottan terjesztette elő a keresetét az I. és III. rendű alperessel szemben. Egyéb jogalapot az I. rendű alperessel szemben sem jelölt meg, a Pp. 170. § (2) bekezdés b) pontja szerinti érvényesíteni kívánt jogot a jogalap megjelölésével nem tett. A felperes tényelődása és további jogállítása hiányában a bíróság kizárólag a fentiek szerinti bírálhatta el a kereset és a fellebbezés megalapozottságát [Pp. 342. § (3) bekezdés].

[17] A II. rendű alperessel szemben a kereset szerződésen kívüli kártérítési felelősségen alapult. Az elsőfokú bíróság e körben a tényállást helytállóan állapította meg és abból okszerű következtetések levonásával, az irányadó jogszabály helytálló alkalmazásával, megalapozottan utasította el a keresetet. E tekintetben a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakat. Csupán annyit kíván kiemelni, hogy a felperes által állított kár, az ingatlan megszerzésének megghiúsulása miatti elmaradt vagyoni előny nem azzal áll okozati összefüggésben, hogy az ingatlanokat a II. rendű alperes vásárolta meg, hanem azzal, hogy a felperes nem. Ez pedig a vásárló személyétől, de attól is független, hogy az ingatlanok tulajdonosa köt-e mással szerződést vagy megtartja az ingatlanok tulajdonjogát. Így az alperes magatartása és a kár közötti okozási összefüggés hiánya önmagában zárja ki a kárfelelősség fennállását.

[18] Mindezek kifejtése és részben eltérő indokolás mellett az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el a keresetet.

[19] A perköltségről való döntést támadó alperesi fellebbezés részben volt megalapozott, az alábbiak szerint: A II. és III. rendű alperest mint közös károkozókat jelölte meg a felperes. A Ptk. 6:524. § (1) bekezdés értelmében, ha többen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges. Ebből következően a II. és III. rendű alperes, mint egyetemleges kötelezettek a Pp. 37. § a) pontjára figyelemmel 87. § (1) bekezdés szerint a perköltség fizetésre egyetemlegesen kötelezettek, de arra egyetemlegesen is jogosultak. Az I. rendű alperes mögöttes felelős, ezért nem közös károkozó és az Ütv. 69. § (3) bekezdésére tekintettel nem a Pp. 36. § és 37. § a) pontja szerinti pertárs, így közte és pertársai között nem áll fenn a Pp. 87. § (1) bekezdés szerinti egyetemlegesség a perköltség tekintetében. Ezért az I. rendű alperesnek külön kellett megítélni perköltséget, míg a II., III. rendű alperes perköltséget egyetemlegesen érvényesíthetett. A magas pertárgyérték és az erre tekintettel is kifejtett ügyvédi tevékenység alapján az ügyvédi munkadíj mérséklésének helye volt, azonban az nem lehetett alacsonyabb, mint a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megállapítható 100 millió forint feletti pertárgyérték esetén a legalább minimálisan megállapítandó ügyvédi munkadíj összege. Ezért a másodfokú bíróság ehhez mérten felemelte az elsőfokú perköltség összegét a rendelkező rész szerint.

[20] A fentiek értelmében a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 383. § (2) szerint az elsőfokú ítéletet a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta, míg a perköltségre vonatkozó rendelkezést részben megváltoztatta.

[21] A felperes fellebbezése eredménytelen, míg az alperesek fellebbezése részben eredményes volt. Ezért a másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 82. § és 83. § (2) bekezdés alapján határozott, a fentebb az elsőfokú perköltség viselése körében írtakra is tekintettel. A tárgyaláson kívüli elbírálásra is figyelemmel kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével állapította meg a felszámítotthoz képest az ügyvédi díjat a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (5) és (6) bekezdés és 4/A. § (1) bekezdés szerint azzal, hogy az alperesek oldalán felmerült lerótt fellebbezési illetéket is részben elszámolta a perköltséget támadó alperesi fellebbezés részbeni megalapozottsága alapján.

Budapest, 2024. január 11.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes s.k.
bíró